

A francia gyógyszerári rendszer

DAZ-online, 06.01.2025, 07:00

Kulcsszavak: gyógyszer, gyógyszertárak, Franciaország

Forrás Internet-helye: <https://www.deutsche-apotheker-zeitung.de/news/artikel/2025/01/06/was-wir-von-unseren-nachbarn-lernen-koennen>

A francia egészségügyi rendszer alapvető eleme a „*carte vitale*“, amellyel minden biztosított rendelkezik. Ez a biztosított törzsadatai mellett adminisztratív információkat is tartalmaz, pl. rokkantság vagy krónikus megbetegedés esetén az előzetes befizetéstől való mentességet és lehetővé teszi az adatoknak a térítést nyújtó egészségpénztárhoz való továbbítását. Egyben direkt kapcsolatot teremt a gyógyszertár és az állami egészségbiztosító („*sécurité sociale*“) között. Az elszámolás gyorsan történik, a szkennelt receptet azonnal továbbítják az egészségpénztárnak. A kifizetés rendszerint tíz napon belül megtörténik.

A rendszer előnye, hogy a digitális eljárás csökkenti a bürokráciát. A „*tiers payant*“-rendszer eredményeként az elszámolás nem húzódik el. A „*tiers payant*“ (harmadik fizető) az elszámolási rendszer elnevezése. A gyógyszertár mindig az állami egészségbiztosítással számol el és esetleg kiegészítő biztosítást („*mutuelle*“) köt, így a betegnek csak bizonyos önrészt kell fizetnie.

Érdekes tényező a téríthető gyógyszerek szigorú szabályozása. Ez a döntés a „*service médical rendu*“ (SMR), tehát a bizonyított orvosi haszon függvénye, amelyet a „*sécurité sociale*“ állapít meg. Miután a homeopátiás szereket 2021 óta kizárták a térítésből, a magas SMR-rel rendelkező gyógyszerek csaknem teljes mértékű térítésben részesülnek. Egyes kiegészítő biztosítók („*mutuelles*“) azonban továbbra is térítenek nem kielégítő haszonnal („*SMR insuffisant*“) járó gyógyszereket, ami csökkenti bizonyos betegcsoportok költségeit.

A térítések rendszerének elemei:

1. ***Gyógyszerkiadásért járó honoráriumok:*** Ezeket a honoráriumokat minden egyes receptért kifizetik, amelynek összege a gyógyszer típusa és a beteg profilja szerint változó. Specifikus honorárium jár például az ún. „specifikus” gyógyszerekért vagy a 70 év alatti és fölötti betegek számára.
2. ***Doboz szerinti honoráriumok:*** Minden egyes kiadott dobozért honoráriumot fizetnek, ami a diszpenzációt mint olyant külön honorálja.
3. ***Átalányban fizetett térítések*** bizonyos specifikus szolgáltatásokért járnak, pl. gyógyszerek biosimilar készítményekre való cseréjéért, vagy bélrákszűrési tesztek kiadásáért. Egy-egy ilyen tesztkészletért a francia szárazföldön 5 EUR, a tengerentúli területeken 5,25 EUR térítés jár.
4. ***Sürgősségi szolgálat:*** A gyógyszertárak az éjszakai, hétvégi vagy ünnepnap i ügyeletért további térítésben részesülnek.
5. ***Prevenációs és diagnosztikai szolgáltatások:*** Gyorstesztekért, pl. angina-tesztért 10 EUR térítést fizetnek.

„Parapharmacie“: Ez a fogalom olyan termékeket forgalmazó gyógyszertárakra vonatkozik, amelyek nem gyógyszertár- vagy receptkötelesek, a kozmetikumoktól a táplálékkiegészítőig. Ilyen cikkeket a nagy szupermarketláncokban is forgalmazhatnak, mint a *Carrefour*, a *Cora* vagy az *E. Leclerc*. Közben utóbbi saját készítményekkel kereskedik, az approbált gyógyszerészek által működtetett üzletek döntő előnnyel rendelkeznek: náluk a betegek személyre szabott tanácsadásban részesülnek.

A francia gyógyszer-áfa („taxe sur la valeur ajoutée“ – TVA): Téríthető vényköteles gyógyszereknél 2,1%, csecsemőtejnél, bébitápszereknél, segédeszközöknél 5,5%. Nem téríthető gyógyszereknél 10%, „parapharmacie”-ban 20%.

A gyógyszerészi hivatás gyakorlásának szabályozása: Gyógyszertárat csak approbált és a gyógyszerész kamaránál („*ordre des pharmaciens*“) regisztrált gyógyszerész nyithat vagy vezethet. A jogszabály a gyógyszertár forgalmához köti a gyógyszertárakban alkalmazott approbált gyógyszerészek számát. Ha a gyógyszertár forgalma 1,3 és 2,6 millió EUR között mozog, a tulajdonos egy approbált gyógyszerészt alkalmazhat. Ezen felül minden további 1,3 millió EUR forgalomnövekedéssel egy-egy további „*pharmacien adjoint*“ alkalmazható.

A gyógyszertári teamekben az approbált gyógyszerészek mellett gyógyszerpreparátorok („*préparateurs en pharmacie*“), gyógyszerészhallgatók és más specialisták, mint kozmetikai vagy táplálkozási tanácsadók is működhetnek.

Abban az esetben, ha a társaság nem működtet egynél több gyógyszertárat, az egy vagy több tulajdonossal rendelkező gyógyszertárak „*société en nom collectif*“ (SNC), vagy korlátolt felelősségű társaság formájában is működhetnek. Fiókgyógyszertári közösségek nem léteznek.

Az 1,5 millió EUR éves forgalmat elérő gyógyszertárakat két tulajdonos is működtetheti, anélkül, hogy ehhez további gyógyszerészt alkalmaznának. Így mindkét tulajdonos az officinában töltheti ideje javarészét.

A gyógyszertárnyitás szabályozása: A gyógyszertárak számát a lakosság száma és az egymáshoz való távolság alapján határozzák meg. Ez biztosítja a kiegyensúlyozott ellátást. Emiatt aztán sok gyógyszerésznek olykor évekig kell várakoznia egy megüresedésre. A gyógyszertárakkal való túlellátás helyzete nem fordul elő.

A francia egészségügyi jogszabályok alapidokumentuma a népegészségügyi törvénykönyv („code de la santé publique“). Ez határozza meg a keretfeltételeket. Ebben azonban hiába keresnénk olyan részleteket, mint a gyógyszertárak minimális alapterülete. Párizsban például léteznek mindössze 50 m² alapterületű gyógyszertárak, amelyekben a helyszükét azzal kompenzálják, hogy az alagsorban gyógyszerautomatákat helyeznek el. A térbeli feltételek tekintetében tanúsított rugalmasság csökkentheti a beruházási költségeket, anélkül, hogy ez rontaná az ellátás minőségét.